

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р ТОНЬО ИЛИЕВ ШМИЛЕВ, дм

Медицински Университет, гр. Пловдив

Катедра по Педиатрия и медицинска генетика

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

професионално направление „Педиатрия”, шифър 01.03.50

Автор: д-р Лора Цветанова Камбурова

Форма на докторантурата: редовна подготовка

Катедра: Катедра по Детски болести, Медицински Университет, гр. Плевен

Тема: КЛИНИКО-ЛАБОРАТОРНИ И ИМУНОЛОГИЧНИ ОСОБЕНОСТИ ПРИ ДЕЦА С ПРОТРАХИРАНИ ПНЕВМОНИИ

Научен ръководител: доц. д-р Ваня Недкова Недкова, дм;
МУ-Плевен, Катедра по детски болести.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта:

Представеният комплект от материали и документи от д-р Лора Цветанова Камбурова е съобразен с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение. Той съдържа всички изискуеми документи.

Рецензията е изготвена въз основа на дисертационния труд и автореферата към него. Те са добре и логично структурирани, по приетите правила. Обемът на труда е от 154 стр., и е разпределен както следва: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материали и методи, собствени проучвания, обсъждане, обобщение, изводи, приноси с потвърдителен и оригинален характер, алгоритъм на поведение при протрахирана пневмония (ППн), приложения и библиография. Отделните раздели са добре балансирани. В дисертацията има 31 фигури, 17 таблици и 3 приложения, които са ясни и добре оформени. Авторефератът е в обем от 62 стр. и отразява основните данни изнесени в дисертационния труд. След цялостното прочитане на материалите се остава с впечатление за завършено, компетентно, задълбочено и грамотно написан дисертационен труд.

2. Биографични данни за докторанта: д-р Камбурова завършва ПМГ „Васил Друмев“, гр. Велико Търново (1997), а магистърска степен по медицина в МУ-Плевен (2003). През периода 2003-2007 год. работи като ординатор във ФСМП гр. Горна Оряховица, а от 1.4.2007 до 1.7.2012 год. е докторант по детски болести. От 1.10.2012 г. е лекар ординатор към детска клиника, УМБАЛ-Плевен и хонурован преподавател по педиатрия. Има специалност по детски болести. Владее добре английски и руски език. Д-р Камбурова е отчислена от докторантурата с право на защита през 1012 год., а предзащитата е проведена на 13.07.2012 год. Докторантът притежава необходимите компетенции и умения за успешно разработване и завършване на дисертационен труд с посочената тема, по научна специалност „педиатрия“.

3. Актуалност на тематиката:

Представеният труд разглежда една много актуална тема, а именно клиничко-лабораторните и имунологични особености при деца с ППн.

Дисертационният труд на д-р Л. Камбурова има следните силни страни:

- Той разширява знанията за механизмите на възникване на протрахирания ход на пневмониите в детска възраст
- Дава възможност да бъде изработен диагностичен алгоритъм за поведение при тези често наблюдавани в ежедневната практика на педиатъра случаи.

Тези два акцента очертават актуалността на избраната тема за проучване.

4. Познаване на проблема:

След въведението, докторантът представя обстоен литературен обзор, който дава ясна представа за задълбочените му познания по проблема, възможностите за интерпретация на достъпната литература, научна зрялост в разбирането и интерпретирането на литературните данни. В него д-р Камбурова показва много добра информираност по проблема, владее на използваните съвременни клинично-лабораторни и инструментални методи на изследване и способност да анализира и интерпретира получените научни резултати. Литературният обзор е основан на 203 литературни източника – от тях 106 (над 50%) са от последните 10 години, 32 са на кирилица и останалите са на латиница. За мен беше ясно, че в процеса на разработване на дисертационния труд докторантът е навлязал много дълбоко в проучваната проблематика и е обогатил и надградил медицинските си знания в областта на имунолога, образната диагностика и микробиологията. Безспорен е приносът на научния ръководител в този процес.

Направените обобщения и изводи в края на обзора и посочените нерешени въпроси по тематиката на дисертационния труд, дават достатъчно основания на докторанта да формулира ясно и точно Целта на проучването: *изучване на клинично-лабораторните и имунологичните особености при деца с протрахиран пневмония и връзката им с атипичните причинители*. Задачите са адекватни на поставената цел и правилно формулирани.

5. Материал и методи

Проучването обхваща 964 деца с пневмонии придобити в обществото (ППО) – от тях 60 с ППн. Срок на набиране на материала 3.2010 – 3.2011 г. Ясно са формуирани единиците на проучването, критериите за включване и изключване от проучването. Данните от формираната по този начин извадка са нанесени в индивидуална карта на пациента (Приложение III).

Добре са описани постановката на изследването, етапите на проучването и използваните клинични, лабораторни, образни и имунологични методи на изследване. Клиничните подходи и панелът от изследвания са умело съчетани и това позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите решавани в дисертацията. Обработката на събраната първична информация е извършена с помощта на добре подбрани статистически методи и тестове.

Високо оценявам труда положен от д-р Камбурова при усвояването и прилагането на големия набор от изследователски методи в научната ѝ работа.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд:

Дисертационният труд е лично дело на дисертанта и представлява съдържателен анализ на научните и научно-приложните постижения с определени приноси за клиничната практиката и перспективи за развитие. Всички имунологични изследвания са обсъдени с лекар-имунолог, рентгеновите изследвания и иницирането на КТ на белия дроб на част от децата е обсъдено с лекар-рентгенолог.

Получените резултати са представени последователно, така както е следвало поетапно и самото проучване. Онагледяването се основава на достатъчно информативни фигури и таблици, които не се преповтарят в текста.

В *първия етап* на собствените изследвания докторантът е извършил прецизна клинична селекция на базата на подходящи за целта включващи и изключващи критерии, както и цялостни предварителни клинични изследвания на пациентите.

През *втория етап* с помощта на съответните специалисти е извършено техническо реализиране на изследванията, сред които най-голям дял се пада на имунологичните изследвания.

През *третия етап* „Обсъждане“ обстойно са анализирани получените резултати. Д-р Камбурова стига до ценни обобщения: за необходимостта от използване на много диагностични изследвания при определяне на причината за протрахиран ход на пневмониите в детска възраст; за важната роля на атипичните причинители (*Chlamydia pneumoniae* и *Mycoplasma pneumoniae*) в етиологията на ППн и необходимостта да се използват съвременни серологични изследвания за доказването им; за ролята на клиничното и рентгеновото изследване при насочване вниманието на лекаря към ранно диагностициране и етиологично лечение на ППн; за честото доказване със съответните параметри на клетъчния и хуморалния имунитет на имуноен дефицит, по-силно израсен при ППн с атипични причинители. На базата на тези

обобщения и резултатите от цялостното проучване е изработен алгоритъм на поведение, приложим в клиничната практика.

Обсъждането е аналитично, разнопосочно и в същото време добре съсредоточено върху основния проблем. Резултатите са разгледани критично. Стилът на писане е ясен, стегнат и научен. Онагледяването е достатъчно, представено е компетентно и заслужава уважение.

Приемам без съществени забележки изводите, които прави докторанта. Те са представени стегнато, ясно и точно, съответстват на поставените цел и задачи, и отразяват коректно резултатите от проучването.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката:

Приемам приносите и самооценката, която си прави чрез тях докторанта. Считаю, че особено ценни са 3-ия и 4-ия от приносите с оригинален характер, а също 4-ия и 5-ия от приносите с потвърдителен и научно-приложен характер. Чрез тях се усеща перспективното мислене на д-р Камбурова и възможностите, които се разкриват за продължение и разширение на разработваната тематика.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Във връзка с дисертацията са представени 4 статии, три от които са публикувани в български списания без импакт-фактор, а четвъртата е под печат (за това има документ от редакцията на списанието). Две от статиите са на английски език. В 2 от статиите д-р Камбурова е първи автор.

Има представен списък за участие в три научни форума у нас с доклади, свързани с дисертацията, но без да е представен доказателствен материал за това. И в трите презентации д-р Камбурова е водещ автор.

Няма отчетен общ и индивидуален импакт фактор. Няма отбелязани цитирания в наши и международни списания.

Като брой и качество, научните трудове са достатъчни за ОНС „Доктор“.

7. Автореферат:

Той отговаря по съдържание на дисертацията и изискванията за подобен труд. Отражава основните моменти от проучването, включени са най-демонстративните фигури и таблици от дисертацията. Представени са също списъци на публикациите и участията в научни форуми, както и основните приноси на докторанта.

8. Критични бележки:

д-р Лора Камбурова се е съобразила с всички направени при предварителната защита забележки. Можеше да се направи повече за популяризиране на получените резултати, чрез публикация в реномирано международно списание, вкл. такова с импакт фактор.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Дисертационният труд на д-р Лора Камбурова е резултат от съвместно извършено проучване и съдържа значими и оригинални резултати. От тях коректно и логично са изведени приноси с оригинален и приложен характер. Затова в научен аспект дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за приложението му.

Дисертационният труд показва, че докторантът д-р Камбурова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност "Педиатрия" с шифър 01.03.50. В него тя демонстрира необходимите качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Предвид гореизложената рецензия, давам положителна оценка за проведеното изследване, на резултатите които са постигнати от него и изтъкнатите приноси. Предлагаю членовете на почитаемото научно жури да присъдят на д-р Лора Цветанова Камбурова ОНС „Доктор“, в докторска програма по научната специалност „Педиатрия“

2.12. 2012. г.

Изготвил рецензията:

/проф. д-р Тоньо Шмилев, дм/